

Åpen folkekirke
aapenfolkekirke@gmail.com

Oslo, 6. november 2020

Den norske kirke
v/Kirkerådet
post.kirkeradet@kirken.no

Høring om særskilte regler for digital forhåndsstemming

Åpen folkekirke har hatt demokratiutvikling innenfor Den norske kirke som en av våre hovedsatsinger helt siden organisasjonen ble etablert i 2014. Dette har vært markert gjennom behandlingen av alle de sakene som har omhandlet kirkelig demokrati og valgordninger etter dette.

Grunnlaget for dette sterke engasjementet for kirkedemokratiet ligger i alle dømte medlemmers likeverdige rett til å påvirke utviklingen av Den norske kirke. Dåpen gir oss medansvar i kirken. Dette medansvaret har blitt institusjonalisert gjennom kirkevalget der alle medlemmer i utgangspunktet har like stor innflytelse over hvem som styrer i menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkemøtet.

For at denne kollektive medbestemmelsen skal beholdes og videreutvikles, mener imidlertid Åpen folkekirke at det er helt vesentlig at valgdeltakelsen ligger på et nivå som gir kirkevalgene god legitimitet. Her er det vanskelig å fastsette et eksakt prosenttall for når man kan si at dette er oppfylt. Den markerte nedgangen i valgdeltakelse fra 2015 til 2019 er imidlertid foruroligende, og Åpen folkekirke tror at noe av denne nedgangen kan forklares med at kirkevalget ikke klarer å holde tritt med den kraftige økningen i forhåndsstemming som det samtidige kommune- og fylkestingsvalget har opplevd. Andelen forhåndsstemmer i kirkevalget økte marginalt fra 2015 til 2019 (8,2 % til 10 %), mens kommune- og fylkestingsvalget økte fra 32 % til 51 % i samme periode.

Dette er også berørt i høringsnotatet «Høring om særskilte regler for digital forhåndsstemming», og Åpen folkekirke deler den virkelighetsbeskrivelsen som gis der:

«Kyrkjevalet har ikkje same kapasitet som kommunane til å gjennomføre val i førehandsperioden og kyrkjevalet har heller ikkje førehandsstemming same stad som kommunen dei fleste stader. Dei aller fleste som stemmer på førehand ved kommunevalet møter altså ikkje kyrkjevalet når dei stemmer.» (s. 3, 1. avsnitt)

Dette er nok dessverre en utvikling som vil kunne forsterke seg i framtidige valg, og som det vil være vanskelig å bremse selv om Den norske kirke skulle velge å sette inn svært store ressurser i valggjennomføringen lokalt.

Åpen folkekirke er derfor svært positive til de skritt som nå tas for å legge til rette for digital forhåndsstemming. Vi tror at en forståelig, trygg og sikker ordning for digital forhåndsstemming vil kunne bidra til en betydelig økning i andelen kirkevelgere som forhåndsstemmer, og derigjennom også øke den totale valgdeltakelsen. Dette vil i sin tur styrke muligheten for at alle medlemmer gis reell medbestemmelse over hvem som styrer i menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkemøtet.

Åpen folkekirke er godt fornøyd med forslaget til regler som er lagt fram i kapittel 2 i høringsnotatet og har ingen konkrete forslag til endringer. Det gis likevel noen utfyllende kommentarer nedenfor.

Åpen folkekirke vil understreke at hensynet til frie og hemmelige valg er helt grunnleggende, men ser ut til å kunne ivaretas på en bra måte med de framlagte reglene. Vi vil samtidig minne om at evalueringer av kirkevalget har vist at dette hensynet i en del tilfeller har vært krevende å oppfylle ved tradisjonell gjennomføring av forhåndsstemming.

Åpen folkekirke er svært opptatt av at valgordningen forenkles slik at alternativene blir synlige og tydelige. I dette ligger det også at informasjonen til velgerne blir gjort tilgjengelig på en god og rettferdig måte. Åpen folkekirke mener at dette er ivaretatt på en tilfredsstillende måte i forslaget til regler. Samtidig vil en positiv tilleggseffekt av digital forhåndsstemming være at denne informasjonen er gjort tilgjengelig digitalt samtidig/parallelt med at man skal gjøre sitt valg.

Åpen folkekirke mener det i høringsnotatet er framført gode argumenter for hvorfor det bør være ulike tidspunkt for avslutningen av digital forhåndsstemming og den ordinære forhåndsstemmingen. Vi vil likevel påpeke at det det vil kunne ligge en pedagogisk utfordring i å skulle kommunisere to ulike tidspunkt.

Vennlig hilsen

Gard Sandaker-Nielsen
leder